

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

Філософський факультет

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник декана
з навчальної роботи
Неліпа Д.В.

«___» _____ 2022 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СОЦІАЛЬНО - ПОЛІТИЧНІ СТУДІЇ**

для студентів

галузь знань	10 Природничі науки
спеціальність	105 Прикладна фізика та наноматеріали
освітня програма	Прикладна фізика, наноелектроніка та комп'ютерні технології Електроніка та інформаційні технології в медицині Еконофізика
освітній рівень	перший (бакалаврський)
спеціалізація	-
вид дисципліни	обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	<u>2022/2023</u>
Семестр	V
Кількість кредитів ECTS	2
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладачі: *Внучко Світлана Миколаївна*, к. політ. н., доцент кафедри політології
філософського факультету

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2022

Розробники: *Внучко Світлана Миколаївна*, к. політ. н, доцент кафедри політології філософського факультету

Затверджено

«_____» _____ 2022 р.

В.о. Зав. кафедри політології

_____ (Батрименко О.В.)

Протокол № ____ від «_____» _____ 2022 р.

Схвалено науково-методичною комісією філософського факультету

Протокол від «_____» _____ 2022 року №__

Голова науково-методичної комісії _____ (Маслікова І.І.)

«_____» _____ 2022 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету радіофізики, електроніки і комп'ютерних систем.

Протокол від «_____» _____ 2022 року №__

Голова науково-методичної комісії _____ (С. П. Радченко)

«_____» _____ 2022 року

ВСТУП

1. Мета дисципліни – формування знання про особливості сучасного українського суспільства, політики і влади у порівняльному контексті, специфіку політологічного знання про проблеми і тенденції розвитку суспільства, політики і влади.

2. Вимоги до вибору навчальної дисципліни:

1. До початку вивчення цього курсу студенти мають **знати** особливості функціонування та розвитку сучасного суспільства, політики і влади, взаємодії людини з соціальними та політичними інституціями, особливі характеристики сучасного українського суспільства.

2. **Вміти** збирати та інтерпретувати інформацію щодо політичних процесів; застосовувати основні терміни, категорії аналізу соціально-політичних явищ та процесів.

3. **Володіти елементарними навичками** наукового дослідження та управління інформацією; використання інформативних джерел.

3.Анотація навчальної дисципліни: дисципліна «Соціально-політичні студії» належить до переліку обов'язкових навчальних дисциплін та викладається у V семестрі бакалаврату. Навчальна дисципліна знайомить студентів з політикою як соціальним явищем, теоретичним знанням та формою діяльності, еволюцією політичного знання, сутністю та класифікацією політичних систем. В ході вивчення дисципліни аналізується влада як суспільне явище, соціальна правова держава та громадянське суспільство, особливості функціонування громадсько-політичних об'єднань в політичній системі, тенденції розвитку сучасної світової політики.

4.Завдання (навчальні цілі) – надати студентам цілісну систему знань про сучасні соціально-політичні явища і процеси, їх представлення в ЗМІ, повсякденній свідомості та в теоретичних узагальненнях з опорою на сучасне соціологічне та політологічне знання. Розвинути знання про особливості функціонування і розвиток сучасних політичних систем, їх структурні елементи, політичні проблеми сучасного суспільства. Отримати студентами знання та уявлення про основні політичні характеристики сучасного українського суспільства у регіональних та національних вимірах, про політичні проблеми та способи їх регулювання.

Дисципліна спрямована на формування наступних програмних компетентностей:

ЗК – 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК – 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК – 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

5. Результати навчання:

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

Результат навчання (РН)		Методи викладання і навчання	Методи оцінювання	% у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
<i>1</i>	Знати:			
<i>1.1</i>	Сутність соціальних та політичних феноменів, що є предметом соціально-політичних студій, володіти та вміти застосовувати базовий понятійно-	Лекція, семінари, самостійна робота	Усні дискусії, семінари, самостійна робота	10

	категоріальний апарат дисципліни;			
1.2	актуальні соціальні та політичні проблеми сучасного суспільства, умови та чинники їх виникнення та розв'язання, специфіку їх прояву в українському суспільстві;	Лекція, семінари	Усні дискусії, семінари, самостійна робота	10
1.3	закономірності соціального та політичного життя, політичних відносин і процесів, сучасні моделі політичного порядку, їх місце і роль у житті держави та суспільства;	Лекція, семінари, самостійна робота	Усні дискусії, семінари, самостійна робота	10
1.4	основні соціальні та політичні процеси в українському суспільстві та державі, особливості міжнародних суспільно-політичних взаємодій, місце і статус України в сучасному світі.	Лекція, семінари, самостійна робота	Усні дискусії, семінари, самостійна робота	10
2	Вміти:			
2.1	аналізувати соціальні та політичні явища, інтерпрувати їх з позицій сучасного соціально-політичного знання;	Лекція, семінари, самостійна робота	Усні дискусії, семінари, самостійна робота	6
2.2	визначати та розкривати сутність актуальних політичних проблем, конфліктів сучасного суспільства, їх умови і чинники виникнення та врегулювання;	Лекція, семінари, самостійна робота	Усні дискусії, семінари, самостійна робота	6
2.3	критично оцінювати знання про соціально-політичні явища і процеси, яке представлено у масовій свідомості, публікаціях у ЗМІ та в соціальних інтернет-мережах, його обґрунтованість з точки зору політології;	Лекція, семінари, самостійна робота	Усні дискусії, семінари, самостійна робота	6
2.4	знаходити пояснення проблемам громадсько-політичної діяльності в закономірностях функціонування суспільства, політики і влади;	Лекція, семінари, самостійна робота	Усні дискусії, семінари, самостійна робота	6

2.5	вміти застосувати соціально-політичні знання в повсякденному житті.	Лекція, семінари, самостійна робота	Усні дискусії, семінари, самостійна робота	6
3	Комунікація:			
3.1	використовувати знання іноземних мов для аналізу інформаційних інтернет-ресурсів, читання новітньої літератури в підготовці до семінарських занять та написання самостійних робіт;	Лекція, семінари, самостійна робота	Усні дискусії, презентація самостійного дослідження, текст рекомендацій.	5
3.2	презентувати результати проведених досліджень та здійсненої самостійної роботи у вигляді доповідей, повідомлень, есе, презентацій, конспектів;	Лекція, семінари, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, презентація самостійного дослідження, текст рекомендацій.	5
3.3	вести полеміку стосовно питань політичного життя суспільства на основі володіння категоріально-поняттєвим апаратом.	Лекція, семінари, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії.	5
4	Автономність та відповідальність:			
4.1	самостійно шукати та критично опрацьовувати літературу, вільно володіти методами обробки, аналізу та синтезу наукової інформації	Семінари, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, презентація самостійного дослідження, текст рекомендацій.	5
4.2	вирішувати самостійно комплексні завдання, пов'язанні із верифікацією результатів існуючих оприлюднених досліджень, та порівнювати їх із результатами власне проведених досліджень	Семінари, самостійна робота	Презентація самостійного дослідження, текст рекомендацій.	5
4.3	нести відповідальність за достовірність та політико-ідеологічну незаангажованість проведених досліджень	Семінари, самостійна робота	Презентація самостійного дослідження, текст рекомендацій.	5

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)														
	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	3.1	3.2	3.3	4.1	4.2	4.3
ПРН 11. Планувати й організувати результативну професійну діяльність індивідуально і як член команди при розробці та реалізації наукових і прикладних проєктів.		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

7. Схема формування оцінки:

7.1. Форми оцінювання

Контроль знань здійснюється за системою ECTS, яка передбачає дворівневе оцінювання засвоєного матеріалу, зокрема **оцінювання теоретичної підготовки** – результати навчання (знання 1.1 – 1.4), що складає 40% від загальної оцінки та **оцінювання практичної підготовки** – результати навчання (вміння 2.1-2.5); (комунікація 3.1-3.3); (автономність та відповідальність 4.1-4.3), що складає 60% загальної оцінки.

Оцінювання семестрової роботи:

1. **Усна доповідь, доповнення та участь в дискусіях на семінарах:** РН 1.1, 1.2, 1.4, 2.1, 2.3, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2 – 36 / 60 балів
2. **Самостійна робота (дослідження «Україна в системі міжнародних політичних процесів»):** РН 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 4.3 – 12 / 20 балів

Семестрову кількість балів формують бали, отримані студентом у процесі засвоєння матеріалу з усього навчального курсу. Загальна оцінка за семестр складається із балів, отриманих за аудиторну роботу (усні доповіді, доповнення та участь в дискусіях на семінарах) та за самостійні роботи (дослідження «Україна в системі міжнародних політичних процесів»).

Всі види робіт за семестр мають у підсумку:

- в максимальному вимірі 80 балів
- в мінімальному вимірі 48 балів

У разі відсутності на семінарському занятті студент має відпрацювати завдання на семінар в письмовій формі.

Підсумкова контрольна робота в письмовій формі - РН 1.1, 1.2, 1.4, 2.2 – 12 / 20 балів

Підсумкове оцінювання у формі заліку:

Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів за систематичну роботу впродовж семестру з урахуванням підсумкової контрольної роботи. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання.

Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів, ніж критичний мінімум – 60 балів, для одержання заліку необхідно обов'язково відпрацювати пропущені теми в письмовій формі та здати/надіслати електронною поштою викладачу, що проводить семінарські заняття.

Таким чином, підсумкова оцінка з дисципліни (мінімум 60, максимум 100 балів) складається із суми кількості балів за семестрову роботу (мінімум 48, максимум 80 балів) та підсумкової контрольної роботи (мінімум 12, максимум 20 балів).

При простому розрахунку отримуємо:

	Семестрова кількість балів	Підсумкова контрольна робота	Підсумкова оцінка з дисципліни
<i>Мінімум</i>	48	12	60
Максимум	80	20	100

7.2 Організація оцінювання:

Семестрова робота		Семестрова кількість балів	
		Min – 48 бали	Max – 80 балів
Аудиторна робота: усна доповідь на семінарі, доповнення, участь в дискусіях	До тем семінарських занять	«6» x 6 = 36	«10» x 6 = 60
Самостійна робота	«Україна в системі політичних процесів»	«12» x 1 = 12	«20» x 1 = 20
Підсумкова контрольна робота	До тем лекцій та семінарів	«12» x 1 = 12	«20» x 1 = 20
Підсумкова оцінка з дисципліни		60	100

Критерії оцінювання:

1. Аудиторна робота:

Усна доповідь:

8 - 10 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, використовуючи обов'язкову та додаткову літературу.

6-7 балів - студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу. Допускаються несуттєві неточності.

4-5 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, не спирається на необхідну навчальну літературу, Має у відповіді суттєві неточності.

1-3 бали – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки у відповіді.

2. Самостійна робота:

17-20 балів студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, правильно інтерпретує отримані результати, використовує обов'язкову та додаткову літературу, демонструє самостійність, достовірність, незаангажованість проведеного дослідження / письмової роботи

12-16 балів - студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст

поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу, демонструє самостійність та достовірність проведеного дослідження / письмової роботи. Допускаються несуттєві неточності.

Підсумкова контрольна робота (20 питань):

- 0 балів – відповідь невірна
- 1 бал – відповідь вірна

7.3 Шкала відповідності:

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

**СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ**

№ п/п	Назва лекції	Кількість годин		
		лекції	семінари	С/Р
<i>Змістовий модуль 1.</i>				
1	Політика як соціальне явище, теоретичне знання та форма діяльності	2		2
2	Історія зарубіжних політичних вчень		2	3
3	Політична система як механізм формування і функціонування влади у суспільстві	2		2
4	Влада в політичному житті суспільства		2	3
5	Політичні партії та партійні системи	2		3
6	Політичне лідерство та політичні еліти		2	3
7	Теоретичні засади демократії.	2		2
<i>Змістовий модуль 2.</i>				
8	Держава як основний інститут політичної системи	2		3
9	Теорії походження та ознаки держави		2	2
10	Вибори і виборчі системи	2		3
11	Форми державного правління та форми державного устрою країн світу		2	3
12	Основні тенденції розвитку сучасної світової політики	2	2	3
13	<i>Підсумкова контрольна робота</i>		2	
	ВСЬОГО	14	14	32

Загальний обсяг 60 год., в тому числі:

- Лекцій – 14 год.
- Семінари – 14 год.
- Самостійна робота - 32 год.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДО ЧАСТИНИ 2

Рекомендована література :

Основна:

1. Політологія: Підручник. / За ред. Цвиха В.Ф., Батрименка О.В.- Київ:ВПЦ «Київський університет», 2010. – 629 с.
2. Соціологічні та політологічні студії: Підручник / За ред. А.С. Лобанової.- Київ: Каравела, 2018.- 520с.
3. Шляхтун П.П. Політологія: історія та теорія: Підручник /П.П.Шляхтун.- Київ: Центр учбової літератури, 2010. -472 с.
4. Політична наука: Методи досліджень: Підручник /За ред..О.А.Габріеляна.-Київ: «Академія», 2012.-320с.

Додаткова:

1. Вебер М. Покликання до політики // Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика /Пер. з нім. Олександр Погорілий. – К.: Основи, 1998. – С. 173-191.
2. Кирилюк Ф.М., Батрименко О.В. Історія зарубіжних політичних вчень. Навч.-метод. посіб./ Ф.В.Кирилюк, О.В. Батрименко.- Київ: «XXI століття: Діалог культур», 2005.- 256 с.
3. Класики політичної думки від Платона до Макса Вебера / Євгеній Причепій (ред.). – Київ: «Тандем», 2002. – 582 с.
4. Парсонс В. Публічна політика. Вступ до теорії й практики аналізу політики. - Київ: Києво-Могилянська академія, 2006. - 550 с.